

Αθήνα 01-11-2021

Αριθ. Πρωτ.: 2472

ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΗ 7/2021

Η Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα συνήλθε, μετά από πρόσκληση του Προέδρου της, σε τακτική συνεδρίαση μέσω τηλεδιάσκεψης την 14.10.2021 προκειμένου να εκδώσει Γνωμοδότηση κατόπιν του από 12.10.21 ερωτήματος του Δικηγορικού Συλλόγου Αθηνών (ΔΣΑ). Παρέστησαν ο Πρόεδρος της Αρχής, Κωνσταντίνος Μενουδάκος, τα τακτικά μέλη, Σπυρίδων Βλαχόπουλος και Χαράλαμπος Ανθόπουλος, ως εισηγητές και Κωνσταντίνος Λαμπρινουδάκης. Στη συνεδρίαση παρέστησαν, με εντολή του Προέδρου, οι Κάλλη Καρβέλη, Γεώργιος Ρουσσόπουλος και Γεωργία Παναγοπούλου, βοηθοί εισηγητή, οι οποίοι παρείχαν τις απαιτούμενες διευκρινήσεις και αποχώρησαν προ της συζήτησης για τη λήψη γνωμοδότησης. Παρέστη επίσης η Γεωργία Παλαιολόγου, υπάλληλος του Τμήματος Διοικητικών Υποθέσεων, ως γραμματέας.

Η Αρχή έλαβε υπόψη τα ακόλουθα:

Ο Υπεύθυνος Προστασίας Δεδομένων του ΔΣΑ απέστειλε εκ μέρους της Διοίκησής του στην Αρχή το από 12.10.21 αίτημα έκδοσης Γνωμοδότησης κατ' άρθ. 57 παρ. 1 περ. γ' και ζ' και 58 παρ. 3 περ. α', β' Γενικού Κανονισμού Προστασίας Δεδομένων (ΓΚΠΔ) σε συνδυασμό με το άρθρο 13 ν. 4624/2019. Με το ανωτέρω έγγραφο, κατόπιν παράθεσης αναλυτικών πληροφοριών, ερωτάται η Αρχή από την διοίκηση του ΔΣΑ, ενόψει των επικείμενων αρχαιρεσιών στον Σύλλογο, «εάν είναι σύμφωνη με τη νομοθεσία περί προστασίας προσωπικών δεδομένων η χορήγηση από το Τμήμα Μητρώου του ΔΣΑ στους υποψηφίους των στοιχείων επικοινωνίας των Δικηγόρων -

μελών του ΔΣΑ (συγκεκριμένα: ονοματεπώνυμο, πατρώνυμο, διεύθυνση έδρας / κατοικίας, ΑΜ, τηλέφωνο σταθερό / κινητό, διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου)».

Η Αρχή, μετά από εξέταση των ανωτέρω από την άποψη της νομοθεσίας για την προστασία των προσωπικών δεδομένων και αφού άκουσε τους εισηγητές και τους βοηθούς εισηγητή, οι οποίοι αποχώρησαν μετά από τη συζήτηση της υποθέσεως και πριν από τη διάσκεψη, κατόπιν διεξοδικής συζητήσεως

ΕΚΔΙΔΕΙ ΤΗΝ ΑΚΟΛΟΥΘΗ ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΗ

1. Η Αρχή γνωμοδοτεί επί των ερωτημάτων που τίθενται με βάση τις διατάξεις του άρθρου 57 παρ. 1 γ' του Κανονισμού (ΕΕ) 2016/679 (Γενικός Κανονισμός για την Προστασία Δεδομένων – εφεξής ΓΚΠΔ).

2. Στη λειτουργία ενός σωματίου εντάσσεται και η διεξαγωγή αρχαιρεσιών. Ειδικότερα, οι αρχαιρεσίες στους Δικηγορικούς Συλλόγους προβλέπονται και ρυθμίζονται ευθέως εκ του νόμου (άρθ. 103 κ. επ. Ν. 4194/13-Κώδικας Δικηγόρων). Στο πλαίσιο δε αυτών, η ενημέρωση των μελών για το πρόσωπο και τις απόψεις κάθε υποψηφίου είναι αναγκαία, ώστε τα μέλη να έχουν τη δυνατότητα να γνωρίσουν τις θέσεις και προτάσεις τους και τελικώς να επιλέξουν ποιους θα ψηφίσουν.

Επιπρόσθετα, η εν λόγω επεξεργασία (κοινοποίηση/διαβίβαση των στοιχείων επικοινωνίας των δικηγόρων στους υποψηφίους) αφορά αποκλειστικά στα μέλη κάθε Συλλόγου.

3. Σύμφωνα με το άρθρο 4 περ. 7 του ΓΚΠΔ, «*υπεύθυνος επεξεργασίας είναι το φυσικό ή νομικό πρόσωπο, η δημόσια αρχή, η υπηρεσία ή άλλος φορέας που, μόνα ή από κοινού με άλλα, καθορίζουν τους σκοπούς και τον τρόπο της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα...*»

Σύμφωνα με την ως άνω διάταξη, ο υποψήφιος στις αρχαιρεσίες του ΔΣΑ είναι τρίτος, με την έννοια της περ. 10 του ιδίου άρθρου, σε σχέση με τον Σύλλογο ως προς την επικοινωνία του με τα λοιπά μέλη, καθώς είναι διακριτός υπεύθυνος

επεξεργασίας, εφόσον καθορίζει πλήρως και μόνον αυτός τα μέσα επεξεργασίας της επικοινωνίας αυτής, ακόμα και αν ο σκοπός της συγκεκριμένης επεξεργασίας (ανάδειξη της διοίκησης) καθορίζεται από τον Σύλλογο.

Εξάλλου, η ιδιότητα του μέλους του ΔΣΑ δεν αποτελεί προσωπικό δεδομένο ειδικών κατηγοριών, εφόσον συνδέεται με την επαγγελματική ιδιότητα του δικηγόρου, η οποία μάλιστα ρυθμίζεται από τον νόμο¹, ενώ η διαβίβαση των στοιχείων επικοινωνίας μέλους του ΔΣΑ στους υποψηφίους στις εκλογές για την ανάδειξη των οργάνων διοίκησης του Συλλόγου, που αποτελεί ΝΠΔΔ, δεν αποτελεί πληροφορία που συνδέεται με άσκηση συνδικαλιστικής δραστηριότητας.

4. Σύμφωνα με το άρθρο 6.1.ε του ΓΚΠΔ, η επεξεργασία προσωπικών δεδομένων είναι σύνομη εάν είναι απαραίτητη για την εκπλήρωση καθήκοντος που εκτελείται προς το δημόσιο συμφέρον.

Εφόσον δεν υπάρχει συγκατάθεση των μελών του ΔΣΑ για τη διαβίβαση των στοιχείων επικοινωνίας τους από τη διοίκηση του συλλόγου προς τους υποψηφίους, η νομιμότητα της διαβίβασης μπορεί να βασιστεί στο προαναφερόμενο άρθρο 6.1.ε του ΓΚΠΔ, δηλ. την εξυπηρέτηση του δημοσίου συμφέροντος για τη λειτουργία του Συλλόγου, ως νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου και τη διεξαγωγή των αρχαιρεσιών ανάδειξης ΔΣ με τρόπο που να εξασφαλίζει την προβολή των θέσεων όλων των υποψηφίων.

5. Τα μέλη του Συλλόγου δεν έχουν μεν ενημερωθεί ως υποκείμενα των δεδομένων κατά το στάδιο της συλλογής των στοιχείων επικοινωνίας τους από τη διοίκηση του Συλλόγου για τη διαβίβαση των στοιχείων τους στους υποψηφίους, αλλά μπορεί να τύχει εφαρμογής το άρθρο 6.4. του ΓΚΠΔ, καθώς ο σκοπός της διαβίβασης των στοιχείων τους είναι συμβατός με τον αρχικό σκοπό συλλογής τους.

Ειδικότερα, στη λειτουργία των Δικηγορικών Συλλόγων εντάσσεται τόσο ο σκοπός επικοινωνίας μεταξύ των μελών όσο και ο σκοπός διεξαγωγής αρχαιρεσιών, οι

---

¹ Ν. 4194/13-Κώδικας Δικηγόρων

οποίες προβλέπονται και ρυθμίζονται ευθέως εκ του νόμου (άρθ. 103 κ. επ. Ν. 4194/13-Κώδικας Δικηγόρων). Ο αρχικός σκοπός συλλογής των στοιχείων επικοινωνίας των μελών του ΔΣΑ από τη διοίκηση του Συλλόγου είναι η επικοινωνία μεταξύ των μελών και μεταξύ αυτών και των πολιτών ή/και των δημοσίων φορέων. Ο σκοπός αυτός είναι συναφής με τον σκοπό ενημέρωσης των μελών για το πρόσωπο και τις απόψεις κάθε υποψηφίου, διότι η ενημέρωση αυτή είναι αναγκαία, ώστε τα μέλη να έχουν τη δυνατότητα να γνωρίσουν τις θέσεις και προτάσεις τους και τελικώς να επιλέξουν ποιους θα ψηφίσουν. Κατά συνέπεια, η χορήγηση στους υποψηφίους των στοιχείων επικοινωνίας των μελών που έχουν εκλογικό δικαίωμα είναι αναγκαία για την εξυπηρέτηση και των δυο ως άνω σκοπών, τόσο του σκοπού της αρχικής συλλογής όσο και του σκοπού της επιδιωκόμενης περαιτέρω επεξεργασίας (διαβίβαση στους υποψηφίους). Πρέπει, όμως, να παρασχεθεί από τον Σύλλογο στα μέλη του το δικαίωμα εναντίωσης κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 21 του ΓΚΠΔ πριν από τη διαβίβαση των στοιχείων τους στους υποψηφίους.

6. Για την εφαρμογή του άρθρου 6 παρ. 4 του ΓΚΠΔ ο ΔΣΑ ως υπεύθυνος επεξεργασίας οφείλει να λάβει μέτρα, τα οποία και θα πρέπει να προσδιορίσει επακριβώς, όπως π.χ. να θέσει όρους για τη χρήση των δεδομένων αντίστοιχους με αυτούς των προωθητικών μηνυμάτων που προβλέπονται στα άρθρα 11 παρ. 3 και 4 του Ν. 3471/06 και να ορίσει περιορισμένο χρονικό διάστημα διατήρησης των δεδομένων από τους υποψηφίους, μετά την πάροδο του οποίου αυτοί υποχρεούνται να διαγράψουν τα δεδομένα.
7. Τέλος, μετά τη διαβίβαση των δεδομένων στους υποψηφίους, ο κάθε υποψήφιος που καθίσταται αυτοτελώς υπεύθυνος επεξεργασίας, οφείλει να ικανοποιεί το τυχόν υποβληθέν δικαίωμα εναντίωσης των μελών- υποκειμένων των δεδομένων και έχει όλες τις υποχρεώσεις ενός υπευθύνου επεξεργασίας.

Ο Πρόεδρος

Η Γραμματέας

Κωνσταντίνος Μενουδάκος

Γεωργία Παλαιολόγου